

Türkiye Cumhuriyeti ve ATATÜRK : *Tarihin Eşsiz İkiizleri*

- **Narlıdere Emekliler Huzurevinde 2 Kasım 2024 günü yaptığımız konuşmanın özetidir.**

Atatürk, Türk ulusuna, *çağdaş uygarlık düzeyine erişmeyi*, hatta bu düzeyi aşmayı amaç olarak göstermiştir.

Çünkü o, Türk toplumunda çağdaşlaşmayı, her şeyden önce bir "*yaşam davası*", bir "*var olma savaşı (mücadelesi)*" kabul ediyordu.

Atatürk, "*Büyük davamız en uygar ve en refaha kavuşmuş millet olarak varlığımızı yükseltmektir.*" diyor ve bu hususu "*Türk milletinin dinamik ideali*" olarak gösteriyordu. Onun içindir ki **Büyük Önder**'in, hemen bütün konuşmalarında uygarlık ve çağdaşlaşma üzerinde önemle ve ısrarla durduğu görülür.

Atatürk, uygarlığı bir milletin devlet yaşamında, düşün (*fikir*) ve ekonomik yaşamda gösterdiği ilerlemelerin bileşkesi olarak tanımlar. Bu anlamda bir uygarlık anlayışının, "**kültür**"le eşdeğer olduğunu, ondan ayıramayacağını söyler.

Atatürk'e göre, "*Dünya'da her milletin varlığı, değeri, özgürlük ve bağımsızlık hakkı, ancak gösterdiği ve göstereceği uygar eserlerle orantılıdır. Uygar eser meydana getirmek yeteneğinden mahrum milletler, özgürlük ve bağımsızlıklarından soyunmaya mahkûmdur.*" O halde "*Uygarlık yolunda ilerlemek ve başarı kazanmak, yaşamın şartıdır.*"

Kurtuluş Savaşı'ndan sonra, toplumumuzu ve sosyal durumumuzu göz önünde canlandıran bir tablo çizmek gerekirse, bunun pek de iç açıcı olmadığı görülür. Ama tüm güçlülere karşın, çağdaş bir toplum yaratmak için **Atatürk**'ün nasıl çalıştığı, nasıl olağanüstü bir çaba gösterdiğini çok iyi biliyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kuruluş felsefesini oluşturan **Atatürkçü Düşünce Sistemi** iki temel varsayım üzerine kurulmuştur:

1. Toplumsal yaşamda, devlet yönetiminde Bilimin rehber alınması :

Kemalizm/Atatürkçülük dışında hemen bütün ideolojiler, öğretiler (*doktrinler*) belirli, değişmez dogmalar temelinde kurulmuştur. Dolayısıyla belirli dönemlerde, belirli sosyal paradigmalara yanıt olarak ortaya konan bu dogmatik kurallar; değişen koşullarda değişime, yok olmaya mahkûm olduklarından, ilke olarak bütün ideolojilerin er ya da geç tarihin çöplüğüne gitmeleri kaçınılmazdır. Oysa insanlık var olduğu sürece "**bilim**" var olacağından, bilime, bilimsel ussallığa (*akılcılığa*) dayalı

Atatürkçü düşünce sisteminin böyle bir sıkıntısı söz konusu değildir.

Toplumsal yaşama bilimsel ussallık (*akılcılık*) yön verdiği sürece laik devlet sistemi işleyecek; yurttaşlar arasında hoşgörünün, duygudaşlığın (*empatinin*) ve dayanışmacı işbirliğinin geliştiği barış ortamı oluşacaktır. İşte gerçek **Demokrasi** (*Atatürk'ün tanımıyla Halkçılık, yani halkın, halk tarafından, halk için yönetim erkini kullanması*) bu temel üzerinde olanaklı olabilecektir. Demokrasinin olmazsa olmaz koşulu Laikliktir. Bu kavramsal doğurganlık sıralamasını izleyecek olursak sonuçta barış, güvenç ve erinç (*huzur*) içinde yaşayan bir toplum düzenine geliriz:

- **Bilimin rehberliği → aklın özgürlüğü → laiklik → demokrasi (halkçılık) → sosyal adalet → özgürlük → yurttta barış**

Bu sıralamada her kavram bir öncekinin türevidir. Örneđin **özgürlük olmadan barış olmaz**, sosyal adalet olmadan özgürlük olmaz. **laiklik olmadan demokrasi olmaz** vb.

Bilimin rehberliği yerine toplumsal yaşam ve kamu yönetiminde dinin, dogmaların rehberliğini temel alan devlete "**teokratik**" devlet denir.

2. Atatürkçü düşünce sisteminin ikinci temel varsayımı "Ulus devlet" yapılanması :

Neden Ulus devlet?

Sınırlı (*misak-ı milli*) bir Coğrafyada (örn. Türkiye) bir arada yaşamak istencini gösteren ve bu amaçla bir araya gelen (*re-public = halkın bir araya gelmesi, toplanması, res publica*) ve bir "Cumhuriyet" oluşturan cumhura (*topluma*) millet/ulus denir. Biri vatan (*ülke*), öbürü millet (*ulus*) olan iki bileşenli Devlet, işte bu ulusal istencin (*iradenin*) Anayasa ile somutlaşmış biçimidir: Türkiye + Cumhuriyeti = Devleti Büyük Önder Mustafa Kemal **Atatürk**, "**Türkiye Cumhuriyetini kuran Türkiye halkına Türk milleti denir**" betimlemesi, Türk milletinin özlü ve gerçekçi tanımını vermiştir.

Dikkat edilirse, **Atatürk Türk halkı** demiyor, *Türkiye halkları* da demiyor... Çünkü Türkiye'de bölücü propagandacıların savladığı gibi halklar yoktur ve "Türk" bir halkın, bir etnik kümenin adı değil, **bir milletin adıdır**. Şu açık bir gerçek ki; binlerce yıllık geçmişi boyunca Türkiye coğrafyası olan Anadolu topraklarında üç büyük imparatorluk, yedi büyük Krallık, onlarca beylik, sultanlık kurulmuş, değişik kültürler yaşamıştır. Büyük akınların, kavimler göçlerinin, Haçlı seferlerinin hallaç pamuğu gibi attığı Anadolu, ekinsel (*kültürel*) ve genetik anlamda dünyanın en yoğun karmaşasına tekne olmuştur. Böyle bir coğrafyada yaşayan insanların gerçekte uyuşmayan, bilimsel tutarlığı olmayan ırkçı söylemlerde bulunması, artık tarihsel anılar (*hatıralar*) olan etnisitelerden söz ederek ayrımcılık yapması, saçmalaktır, abesle uğraşmaktır.

ABD, 50'ye yakın farklı milleti, tek bir AMERİKAN ulusu yapmıştır!

ABD'nin 3. Başkanı T. Jefferson'un (1801-9), "**Biz ABD anayasasını hazırlarken bir ulus kurduk.**" sözleri son derece öğreticidir.

Türkiye'de de tarihsel-sosyolojik gerçeklik, "**Türk üst kimliđi**" dir.

Her şeye karşın kimi yurttaşlarımız kendilerini nasıl betimlerlerse betimlesinler; Kürt, Arap, Çerkez, Türkmen, Pomak, Gürcü, Abaza, Yörük, Tatar, Rum, Zaza, Boşnak, Alevi, Sünni, Ermeni, Yahudi vs. vs.... hepsi 86 milyonluk büyük TÜRK ULUSU'nun eşit bireyleridir.

Türklük bir kan bağı, bir ırka ait olma değil; bir ekin (*kültür*) konusu ve bir millete bilinçli bağlılık, ait olma gerçeğidir. Çağın gereklilikleri, böylesi bir tarihsel-sosyolojik gerçekliği kabulü zorluyor.

Ölçüsüz toprak kazanımlarıyla Emperyal büyümelerin kısa sürede yozlaşp, çözünüp dağılmalarının kaçınılmaz olduğunu tarih göstermiştir. Yine benzer biçimde *kent devletçikleri* (antik Yunan siteleri benzeri) olan minik yapılanmalar da uzun ömürlü olamamışlardır. Büyük emperyal devletlerle, küçük kent - eyalet devletçikleri arasındaki **Ulus devlet modeli**, Dünyanın fiziksel koşulları da göz önüne alındığında, "*optimal*" yapılanmadır. 21. yy başında dünyada 200'ü aşkın devletin yarısına yakını ulus devlet modeli devletlerdir. Emperyalizm, Yugoslavya gibi parçalama hedefliyor!

Sömürü temelinde egemenlik kurmak demek olan “**emperyalizm**” bir yandan kolay sömürü için ülkeleri parçalamak ve bölmek (**Böl ve yönet : Divide et impera!**) siyaseti gereği dünyada binlerce “**devletçik**” kurmak planları geliştirirken, öte yandan tüm dünyayı finans kapitalin tek elden yöneteceği bir modele, büyük **küresel devlet** modeline yönelmektedir. Hem bütün dünyayı tek elden “yönetmek” için ele geçirmek, **tek dünya devleti kurmak** hem de bu bütünü **sömürmek** için bin parçaya bölmek! Emperyalizm, bu iki uç arasındaki çelişkisini yaşarken, **Ulus devlet modeli** Emperyalizmin işine gelmeyen, emperyalizme karşı durabilen model olarak öne çıkmıştır. Küresel Emperyalizm, sömürüye karşı duran, bağımsız ulus devlet modeli istememektedir.

Özetle; “Emperyalizm sömürmek için örgütlenmek, ulus devlet ise sömürüye karşı durmak için örgütlenmektir.” diyebiliriz. “Ulus devlet” emperyalizmin sömürü saldırısına güçlü bir kalkandır.

Ulus devletin en büyük özelliği, **Mustafa Kemal**'in dediği gibi, **tam bağımsızlık** (*istiklal-i tamme*) temelinde oluşudur. Siyasal, kültürel, askeri, hukuksal ve ekonomik.. **tam bağımsızlık**.. Emperyalizm bunu istemiyor, bu ulusal değer yargılarını *yoğun propaganda* ile yok etmek istiyor.

Ulus devlet anlayışı ve istenci “**tam bağımsızlık**” kavramını doğurur.

Çoğu kez “*tam bağımsızlık olmadan ulus devlet olamaz*” denir ki, burada mantıksal bir yanılğı var. Tersine, **Ulus devlet istencidir** (*iradesi*), **Tam bağımsızlık** koşulunu doğuran..

2. Varsayım için de kavramsal türev sıralaması yaparsak :

- ulus devlet → tam bağımsızlık → anti-emperyalizm → devrimcilik → sömürüye karşı savaşım (*mücadele*) → anti-kapitalizm → planlı ekonomi (*devletçilik*) → küresel dayanışma ve barış.

Sonuçta Mustafa Kemal'in özlü sözü “**Yurtta barış, Dünyada barış!**” haklılık ve anlam kazanıyor. *Yurtta ve Dünyada barış* için tüm dünyaya Kemalist öneri; **bilimin rehberliğinde Ulus devlet modelidir**. 21. yy'ın başedilmesi gittikçe zorlaşan dev sosyo-ekonomik, yönetsel, çevresel.. sorunlar batağından 22. yy'a ayakta çıkacak ülkeler, adını doğrudan söylemeseler de **Atatürkçü düşünce sistemini** başarıyla uygulayan ülkeler olacaktır.

Sonuç olarak _____: Türkiye Cumhuriyeti, bu hedeflere erişmek için **Atatürk**'ün en büyük yapıtıdır. Erdemdir (*fazilettir*). (*Montesquiyö ve Atatürk*)

Türkiye Cumhuriyeti özellikle (bilhassa) kimsesizlerin kimsesidir..

Bu bir sosyal adalet ve toplumsal eşitlik - hakçılık (*hakkaniyet*) ilkesi ve hedefidir.

Salt hukuksal-politik demokrasi ile yetinmez, bunların dayanağı **ekonomik demokrasi** öngörür.

✓ **ATATÜRK ve en büyük yapıtı Türkiye Cumhuriyeti, ayrılmaz tarihsel ikizler gibidir.**

Türkiye Cumhuriyetine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes **TÜRK**'tür (*Anayasa m.66*) ve “**tüm TÜRKLER**”, Cumhuriyeti her tür tehdit ve tehlikeden bu tarihsel bilinç ve sorumluluk ile koruyup - kollayacak, sonsuza dek *yücelterek* yaşatacaklardır. Bu, **Anadolu halkının onurudur**.

Sevgi ve saygı ile. 02 Kasım 2024, Narlıdere Huzurevi – İzmir.

Prof. Dr. Ahmet SALTİK MD, BSc, LLM

Atılım Üniv. Tıp Fak. Halk Sağlığı (Toplum Hekimliği) Uzmanı

Hekim, Hukukçu-Sağlık Hukuku Uzmanı, Mülkiyeli

www.ahmetsaltik.net profsaltik@gmail.com [facebook.com/profsaltik](https://www.facebook.com/profsaltik) X : @profsaltik

https://www.instagram.com/ahmet_saltik